

Załącznik nr 6 do Zapytania nr 04/04/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r.
- Program badań archeologicznych na zabytkowym Cmentarzu Żydowskim przy
ul. Okopowej w Warszawie, obejmujący kwatery o numerach 39, 40 i 41.

Kwaterna 39 na Cmentarzu Żydowskim w Warszawie – plan prac topograficznych oraz archeologicznych

Projekt archeologiczny, miałby dotyczyć prac porządkowych na terenie Kwaterny 39 na Cmentarzu Żydowskim, zlokalizowanym w Warszawie przy ulicy Okopowa 49/51. Prace te, związane byłyby z ręcznym usunięciem nadmiaru ziemi przemieszanej z organicznymi nawarstwieniami, znajdującymi się bezpośrednio na zabytkowych nagrobkach.

Zakładane działania archeologiczne w znacznym stopniu przyczyniłyby się do uczytelnienia historycznych, chronologicznie najwcześniejszych ciągów komunikacyjnych, pomiędzy poszczególnymi pochówkami. W ramach prac porządkowych, oczyszczono by także zniszczone, czy też zaniedbane nagrobki.

Niezwykle trudno jest przewidzieć wszystkie zagrożenia, które można napotkać w trakcie ręcznej eksploracji tego terenu. Wielkość Kwaterny 39 (47,2 ara), a także jej charakter (historyczny cmentarz) i wysokiej klasy architektura powodują, iż w trakcie wykonywania prac archeologiczno-porządkowych istnieje duże prawdopodobieństwo napotkania na nieprzewidziane sytuacje.

Nieznana jest głębokość różnych nagrobków – niejasne jest posadowienie, oraz stopień zniszczeń wielu pochówków. Tym samym, nieokreślona jest ilość fragmentów grobowych, które zostaną zidentyfikowane, w trakcie prac związanych z oczyszczeniem kwaterny. Ewidentnym jest fakt, iż nagrobki w Kwaterze 39 są w dużej mierze zasypane ziemią – jest to częściowo efekt historycznych nasypów, znanych z chronologicznie najwcześniejszych dziejów nekropoli.

W Kwaterze tej należy uporządkować wieloletnie nawarstwienia i nagromadzenia zbutwiałej roślinności, gałęzi, ale i nasypów, sukcesywnie pokrywających obszar parceli.

Widoczne różnice wysokości, na stosunkowo dużej powierzchni planowanych prac powodują, iż niezwykle trudno jest określić stopień ingerencji w strukturę gruntu – jedyną możliwością, to indywidualne podejście do kolejnych, eksplorowanych obszarów, oraz interpretacja (na podstawie zachowanych elementów nagrobków) stopnia zniszczeń oraz głębokości posadowienia kwater grobowych.

Wieloletnie nawarstwienie liści, gałęzi, ściółki i innej roślinności, przemieszanej z ziemią, nakazują ingerencję w strukturę zasypu na głębokość około 0.3-0.4 m. Tak głęboka penetracja gruntu jest także uzgodniona, a zarazem określona jako maksymalna, przez przedstawicieli Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy – nadzorujących projekty na cmentarzu żydowskim przy ulicy Okopowej.

Kolejnym problemem jest fakt, iż na terenie Kwaterny 39, nie została przeprowadzona w pełni inwentaryzacja nagrobków, oraz nie został wykonany drobiazgowy plan geodezyjny, oddający kształt, ilość, wielkość pochówków, oraz przebieg ciągów komunikacyjnych pomiędzy nimi.

Prace archeologiczne prowadzone będą pod ścisłym nadzorem przedstawicieli Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy. Niezwykle restrykcyjne podejście do charakteru prac ziemnych powoduje znaczne ograniczenia w możliwości prowadzenia badań archeologicznych na tym terenie. Według prawa żydowskiego ograniczenia prac ziemnych na cmentarzu związane są z dużym prawdopodobieństwem natrafienia na ludzkie szczątki. W takich wypadkach, prowadzona będzie nieustanna konsultacja z przedstawicielami Komisji Rabinicznej, a wszelkie trudności na bieżąco uzgadniane.

Istnieje możliwość natrafienia na duże nagromadzenia zabytków, które pojawiały się sukcesywnie na cmentarzu w trakcie 200 lat jego funkcjonowania. W takim wypadku, przeprowadzona zostanie prewencyjna konserwacja i odpowiednia dokumentacja artefaktów, pozyskanych z odkopywanych warstw ziemnych. Na przestrzeni ostatnich lat i prac archeologicznych prowadzonych na cmentarzu, natrafiano na cenną biżuterię, przedmioty codziennego użytku, czy też elementy architektury nekropoli. Jeśli w trakcie prac zostaną odsłonięte artefakty, wykonana zostanie ich pełna inwentaryzacja i dokumentacja archeologiczna.

Zniszczone macewy, odsłonięte na skutek prac badawczych, zostaną zinwentaryzowane i przygotowane do prac konserwatorskich.

Ze względu na fakt, iż cmentarz w całości wpisany jest do rejestru zabytków (nr 874 z 1.12.1973), charakter proponowanych prac archeologicznych jest niezwykle delikatny, i wymaga zaangażowania dużej grupy specjalistów – archeologów.

Prace związane z projektem:

1. Mapa geodezyjna Kwatery 39:

Przygotowane nieinwazyjnego planu geodezyjnego, obejmującego elementy infrastruktury (alejki, kwatery, etc.) oraz podział organizacyjny (sektory), wraz z opracowaniem w formacie cadowskim (plik dxf z obrysami i etykietami) i gisowym (plik shp z atrybutami). Pomiary wykonane zostaną za pomocą tachimetrów laserowych lub urządzeń GPS-RTK pozwalających na uzyskanie sub-centymetrowej dokładności, rejestrując współrzędne w układzie współrzędnych UTM34N oraz WGS 84.

2. Inwentaryzacja nagrobków:

Rozrysowanie pojedynczych nagrobków na podstawie pomiarów terenowych wraz z atrybutami określającymi sektor, rząd i numer grobu z opracowaniem w formacie cadowskim (plik dxf z obrysami i etykietami) i gisowym (plik shp z atrybutami). Pomiary wykonane zostaną za pomocą tachimetrów laserowych lub urządzeń GPS-RTK pozwalających na uzyskanie sub-centymetrowej dokładności, rejestrując współrzędne w układzie współrzędnych UTM34N oraz WGS 84.

4. Ortofotogrametryczna mapa terenu Kwatery 39 – seria zdjęć z wysokości przynajmniej 50m, skorelowana z punktami pomiarowymi, wyznaczonymi w terenie. Po zebraniu danych, zdjęcia wraz z koordynatami, przetworzone w odpowiednich programach, dają efekt warstwicznej mapy wskazanego obszaru, jak również przyniosą pełną

dokumentację ortofotogrametryczną cmentarza. Działania konieczne do podjęcia w okresie zimowym (ze względu na znacznie przytłumioną roślinność), lub po usunięciu znacznej ilości drzew.

- wykonanie serii zdjęć z drona, z wysokości około 50 m – mapowanie całego terenu.

5. Prace archeologiczno-porządkowe na terenie Kwatery 39

- eksploracja szerokopłaszczyznowa polegać będzie na ręcznym usunięciu nawarstwień, zlokalizowanych bezpośrednio na pochówkach. Prace te będą prowadzone pod nadzorem wykwalifikowanych archeologów oraz studentów WAUW. Podczas opisanych działań, oprócz eksploracji, wykonywana będzie dokumentacja fotograficzna oraz rysunkowa odsłoniętych nagrobków (całych oraz ich fragmentów). Tym samym, uszczegółowiona zostanie inwentaryzacja historycznych nagrobków, zidentyfikowanych na opisanym obszarze. Ewentualne zabytki, zidentyfikowane w usuwanej warstwie – należy poddać dokumentacji archeologicznej i konserwacji (oczywiście wybrane).

Prace archeologiczno - porządkowe, będą przeprowadzone przy stałym nadzorze konserwatorskim. Dzięki temu, możliwa będzie specjalistyczna kontrola nad historycznymi nagrobkami.

Proponowane prace w znacznym stopniu przyczynią się do uporządkowania centralnej części cmentarza przy ulicy Okopowej w Warszawie. Nowo odsłonięte macewy będą sukcesywnie poddawane pracom konserwatorskim, a zabytki pochodzące z badań – zinwentaryzowane i zadokumentowane.

Raport z prac archeologicznych zostanie przekazany niezwłocznie po zakończeniu badań do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Kwaterna 40 na Cmentarzu Żydowskim w Warszawie – plan prac topograficznych oraz archeologicznych

Projekt archeologiczny, miałby dotyczyć prac porządkowych na terenie Kwatery 39 na Cmentarzu Żydowskim, zlokalizowanym w Warszawie przy ulicy Okopowa 49/51. Prace te, związane byłyby z ręcznym usunięciem nadmiaru ziemi przemieszanej z organicznymi nawarstwieniami, znajdującymi się bezpośrednio na zabytkowych nagrobkach.

Wskazane działania archeologiczne w znacznym stopniu przyczyniłyby się do ucytelnienia historycznych, chronologicznie najwcześniejszych ciągów komunikacyjnych, pomiędzy poszczególnymi pochówkami. Przy okazji, w ramach prac porządkowych, oczyszczono by zniszczone, czy też zaniedbane nagrobki.

Niezwykle trudno jest przewidzieć wszystkie zagrożenia, na które można napotkać w trakcie ręcznej eksploracji tego typu terenu. Wielkość Kwatery (16,2 ara), a także jej charakter (historyczny cmentarz) i wysokiej klasy architektura powodują, iż w trakcie wykonywania prac archeologiczno-porządkowych istnieje duże prawdopodobieństwo napotkania na nieprzewidziane sytuacje.

Nieznana jest głębokość różnych nagrobków – niejasne jest posadowienie, oraz stopień zniszczeń wielu pochówków. Tym samym, nieokreślona jest ilość fragmentów grobowych, które zostaną zidentyfikowane, w trakcie prac związanych z oczyszczeniem kwatery. Ewidentnym jest fakt, iż nagrobki w Kwaterze 40 są w dużej mierze zasypane ziemią – jest to częściowo efekt historycznych nasypów, znanych z chronologicznie najwcześniejszych dziejów nekropoli.

W Kwaterze tej należy uporządkować wieloletnie nawarstwienia i nagromadzenia zbutwiałej roślinności, gałęzi, ale i nasypów, sukcesywnie pokrywających obszar parceli.

Widoczne różnice wysokości, na stosunkowo dużej powierzchni planowanych prac powodują, iż niezwykle trudno jest określić stopień ingerencji w strukturę gruntu – jedyną możliwością, to indywidualne podejście do kolejnych, eksplorowanych obszarów, oraz interpretacja (na podstawie zachowanych elementów nagrobków) stopnia zniszczeń oraz głębokości posadowienia kwater grobowych.

Wieloletnie nawarstwienie liści, gałęzi, ściółki i innej roślinności, przemieszanej z ziemią, nakazują ingerencję w strukturę zasypu na głębokość około 0.3-0.4 m. Tak głęboka penetracja gruntu jest także uzgodniona, a zarazem określona jako maksymalna, przez przedstawicieli Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy – nadzorujących projekty na cmentarzu żydowskim przy ulicy Okopowej.

Kolejnym problemem jest fakt, iż na terenie Kwatery 40, nie została przeprowadzona w pełni inwentaryzacja nagrobków, oraz nie wykonany został drobiazgowy plan geodezyjny, oddający kształt, ilość, wielkość pochówków, oraz ciągi komunikacyjne pomiędzy nimi.

Prace archeologiczne prowadzone będą pod ścisłym nadzorem przedstawicieli Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy. Niezwykle restrykcyjne podejście do charakteru prac ziemnych

powoduje znaczne ograniczenia w możliwości prowadzenia badań archeologicznych na tym terenie. Według prawa żydowskiego ograniczenia prac ziemnych na cmentarzu związane są z dużym prawdopodobieństwem natrafienia na ludzkie szczątki. W takich wypadkach, prowadzona będzie nieustanna konsultacja z przedstawicielami Komisji Rabinicznej, a wszelkie trudności na bieżąco uzgadniane.

Istnieje możliwość natrafienia na duże nagromadzenia zabytków, które pojawiały się sukcesywnie na cmentarzu w trakcie 200 lat jego funkcjonowania. W takim wypadku, przeprowadzona zostanie prewencyjna konserwacja i odpowiednia dokumentacja artefaktów, pozyskanych z odkopywanych warstw ziemnych. Na przestrzeni ostatnich lat i prac archeologicznych prowadzonych na cmentarzu, natrafiano na cenną biżuterię, przedmioty codziennego użytku, czy też elementy architektury nekropoli. Jeśli w trakcie prac zostaną odsłonięte artefakty, wykonana zostanie ich pełna inwentaryzacja i dokumentacja archeologiczna.

Zniszczone macewy, odsłonięte na skutek prac badawczych, zostaną zinwentaryzowane i przygotowane do prac konserwatorskich.

Ze względu na fakt, iż cmentarz w całości wpisany jest do rejestru zabytków (nr 874 z 1.12.1973), charakter proponowanych prac archeologicznych jest niezwykle delikatny, i wymaga zaangażowania dużej grupy specjalistów – archeologów.

Prace związane z projektem:

1. Mapa geodezyjna Kwatery 40:

Przygotowanie nieinwazyjnego planu geodezyjnego, obejmującego elementy infrastruktury (alejki, kwatery, etc.) oraz podział organizacyjny (sektory), wraz z opracowaniem w formacie cadowskim (plik dxf z obrysami i etykietami) i gisowym (plik shp z atrybutami). Pomiary wykonane zostaną za pomocą tachimetrów laserowych lub urządzeń GPS-RTK pozwalających na uzyskanie sub-centymetrowej dokładności, rejestrując współrzędne w układzie współrzędnych UTM34N oraz WGS 84.

2. Inwentaryzacja nagrobków:

Rozrysowanie pojedynczych nagrobków na podstawie pomiarów terenowych wraz z atrybutami określającymi sektor, rząd i numer grobu z opracowaniem w formacie cadowskim (plik dxf z obrysami i etykietami) i gisowym (plik shp z atrybutami). Pomiary wykonane zostaną za pomocą tachimetrów laserowych lub urządzeń GPS-RTK pozwalających na uzyskanie sub-centymetrowej dokładności, rejestrując współrzędne w układzie współrzędnych UTM34N oraz WGS 84.

4. Ortofotogrametryczna mapa terenu Kwatery 40 – seria zdjęć z wysokości przynajmniej 50m, skorelowana z punktami pomiarowymi, wyznaczonymi w terenie. Po zebraniu danych, zdjęcia wraz z koordynatami, przetworzone w odpowiednich programach, dają efekt warstwicznej mapy wskazanego obszaru, jak również przyniosą pełną dokumentację ortofotogrametryczną cmentarza. Działania konieczne do podjęcia w

okresie zimowym (ze względu na znacznie przytłumioną roślinność), lub po usunięciu znacznej ilości drzew.

- wykonanie serii zdjęć z drona, z wysokości około 50 m – mapowanie całego terenu.

5. Prace archeologiczno-porządkowe na terenie Kwatery 40

- eksploracja szerokopłaszczyznowa polegać będzie na ręcznym usunięciu nawarstwień, zlokalizowanych bezpośrednio na pochówkach. Prace te będą prowadzone pod nadzorem wykwalifikowanych archeologów oraz studentów WAUW. Podczas opisanych działań, oprócz eksploracji, wykonywana będzie dokumentacja fotograficzna oraz rysunkowa odsłoniętych nagrobków (całych oraz ich fragmentów). Tym samym, uszczegółowiona zostanie inwentaryzacja historycznych nagrobków, zidentyfikowanych na opisanym obszarze. Ewentualne zabytki, zidentyfikowane w usuwanej warstwie – należy poddać dokumentacji archeologicznej i konserwacji (oczywiście wybrane).

Prace archeologiczno - porządkowe, będą przeprowadzone przy stałym nadzorze konserwatorskim. Dzięki temu, możliwa będzie specjalistyczna kontrola nad historycznymi nagrobkami.

Proponowane prace w znacznym stopniu przyczynią się do uporządkowania centralnej części cmentarza przy ulicy Okopowej w Warszawie. Nowo odsłonięte macewy będą sukcesywnie poddawane pracom konserwatorskim, a zabytki pochodzące z badań – zinwentaryzowane i zadokumentowane.

Raport z prac archeologicznych zostanie przekazany niezwłocznie po zakończeniu badań do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Kwaterna 41 na Cmentarzu Żydowskim w Warszawie – plan prac topograficznych oraz archeologicznych

Projekt archeologiczny, miałby dotyczyć prac porządkowych na terenie Kwaterny 41 na Cmentarzu Żydowskim, zlokalizowanym w Warszawie przy ulicy Okopowa 49/51. Prace te, związane byłyby z ręcznym usunięciem nadmiaru ziemi przemieszanej z organicznymi nawarstwieniami, znajdującymi się bezpośrednio na zabytkowych nagrobkach.

Wskazane działania archeologiczne w znacznym stopniu przyczyniłyby się do uczytelnienia historycznych, chronologicznie najwcześniejszych ciągów komunikacyjnych, pomiędzy poszczególnymi pochówkami. Przy okazji, w ramach prac porządkowych, oczyszczono by zniszczone, czy też zaniedbane nagrobki.

Niezwykle trudno jest przewidzieć wszystkie zagrożenia, na które można napotkać w trakcie ręcznej eksploracji tego typu terenu. Wielkość Kwaterny (45,6 ara), a także jej charakter (historyczny cmentarz) i wysokiej klasy architektura powodują, iż w trakcie wykonywania prac archeologiczno-porządkowych istnieje duże prawdopodobieństwo napotkania na nieprzewidziane sytuacje.

Nieznana jest głębokość różnych nagrobków – niejasne jest posadowienie, oraz stopień zniszczeń wielu pochówków. Tym samym, nieokreślona jest ilość fragmentów grobowych, które zostaną zidentyfikowane, w trakcie prac związanych z oczyszczeniem kwaterny. Ewidentnym jest fakt, iż nagrobki w Kwaterze 41 są w dużej mierze zasypane ziemią – jest to częściowo efekt historycznych nasypów, znanych z chronologicznie najwcześniejszych dziejów nekropoli.

W Kwaterze tej należy uporządkować wieloletnie nawarstwienia i nagromadzenia zbutwiałej roślinności, gałęzi, ale i nasypów, sukcesywnie pokrywających obszar parceli.

Widoczne różnice wysokości, na stosunkowo dużej powierzchni planowanych prac powodują, iż niezwykle trudno jest określić stopień ingerencji w strukturę gruntu – jedyna możliwość, to indywidualne podejście do kolejnych, eksplorowanych obszarów, oraz interpretacja (na podstawie zachowanych elementów nagrobków) stopnia zniszczeń oraz głębokości posadowienia kwater grobowych.

Wieloletnie nawarstwienie liści, gałęzi, ściółki i innej roślinności, przemieszanej z ziemią, nakazują ingerencję w strukturę zasypu na głębokość około 0.3-0.4 m. Tak głęboka penetracja gruntu jest także uzgodniona, a zarazem określona jako maksymalna, przez przedstawicieli Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy – nadzorujących projekty na cmentarzu żydowskim przy ulicy Okopowej.

Kolejnym problemem jest fakt, iż na terenie Kwaterny 41, nie została przeprowadzona w pełni inwentaryzacja nagrobków, oraz nie wykonany został drobiazgowy plan geodezyjny, oddający kształt, ilość, wielkość pochówków, oraz ciągi komunikacyjne pomiędzy nimi.

Prace archeologiczne prowadzone będą pod ścisłym nadzorem przedstawicieli Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy. Niezwykle restrykcyjne podejście do charakteru prac ziemnych

powoduje znaczne ograniczenia w możliwości prowadzenia badań archeologicznych na tym terenie. Według prawa żydowskiego ograniczenia prac ziemnych na cmentarzu związane są z dużym prawdopodobieństwem natrafienia na ludzkie szczątki. W takich wypadkach, prowadzona będzie nieustanna konsultacja z przedstawicielami Komisji Rabinicznej, a wszelkie trudności na bieżąco uzgadniane.

Istnieje możliwość natrafienia na duże nagromadzenia zabytków, które pojawiały się sukcesywnie na cmentarzu w trakcie 200 lat jego funkcjonowania. W takim wypadku, przeprowadzona zostanie prewencyjna konserwacja i odpowiednia dokumentacja artefaktów, pozyskanych z odkopywanych warstw ziemnych. Na przestrzeni ostatnich lat i prac archeologicznych prowadzonych na cmentarzu, natrafiano na cenną biżuterię, przedmioty codziennego użytku, czy też elementy architektury nekropoli. Jeśli w trakcie prac zostaną odsłonięte artefakty, wykonana zostanie ich pełna inwentaryzacja i dokumentacja archeologiczna.

Zniszczone macewy, odsłonięte na skutek prac badawczych, zostaną zinwentaryzowane i przygotowane do prac konserwatorskich.

Ze względu na fakt, iż cmentarz w całości wpisany jest do rejestru zabytków (nr 874 z 1.12.1973), charakter proponowanych prac archeologicznych jest niezwykle delikatny, i wymaga zaangażowania dużej grupy specjalistów – archeologów.

Prace związane z projektem:

1. Mapa geodezyjna Kwatery 41:

Przygotowanie nieinwazyjnego planu geodezyjnego, obejmującego elementy infrastruktury (alejki, kwatery, etc.) oraz podział organizacyjny (sektory), wraz z opracowaniem w formacie cadowskim (plik dxf z obrysami i etykietami) i gisowym (plik shp z atrybutami). Pomiary wykonane zostaną za pomocą tachimetrów laserowych lub urządzeń GPS-RTK pozwalających na uzyskanie sub-centymetrowej dokładności, rejestrując współrzędne w układzie współrzędnych UTM34N oraz WGS 84.

2. Inwentaryzacja nagrobków:

Rozrysowanie pojedynczych nagrobków na podstawie pomiarów terenowych wraz z atrybutami określającymi sektor, rząd i numer grobu z opracowaniem w formacie cadowskim (plik dxf z obrysami i etykietami) i gisowym (plik shp z atrybutami). Pomiary wykonane zostaną za pomocą tachimetrów laserowych lub urządzeń GPS-RTK pozwalających na uzyskanie sub-centymetrowej dokładności, rejestrując współrzędne w układzie współrzędnych UTM34N oraz WGS 84.

4. Ortofotogrametryczna mapa terenu Kwatery 41 – seria zdjęć z wysokości przynajmniej 50m, skorelowana z punktami pomiarowymi, wyznaczonymi w terenie. Po zebraniu danych, zdjęcia wraz z koordynatami, przetworzone w odpowiednich programach, dają efekt warstwicznej mapy wskazanego obszaru, jak również przyniosą pełną dokumentację ortofotogrametryczną cmentarza. Działania konieczne do podjęcia w

okresie zimowym (ze względu na znacznie przytłumioną roślinność), lub po usunięciu znacznej ilości drzew.

- wykonanie serii zdjęć z drona, z wysokości około 50 m – mapowanie całego terenu.

5. Prace archeologiczno-porządkowe na terenie Kwatery 41

- eksploracja szerokopłaszczyznowa polegać będzie na ręcznym usunięciu nawarstwień, zlokalizowanych bezpośrednio na pochówkach. Prace te będą prowadzone pod nadzorem wykwalifikowanych archeologów oraz studentów WAUW. Podczas opisanych działań, oprócz eksploracji, wykonywana będzie dokumentacja fotograficzna oraz rysunkowa odsłoniętych nagrobków (całych oraz ich fragmentów). Tym samym, uszczegółowiona zostanie inwentaryzacja historycznych nagrobków, zidentyfikowanych na opisanym obszarze. Ewentualne zabytki, zidentyfikowane w usuwanej warstwie – należy poddać dokumentacji archeologicznej i konserwacji (oczywiście wybrane).

Prace archeologiczno - porządkowe, będą przeprowadzone przy stałym nadzorze konserwatorskim. Dzięki temu, możliwa będzie specjalistyczna kontrola nad historycznymi nagrobkami.

Proponowane prace w znacznym stopniu przyczynią się do uporządkowania centralnej części cmentarza przy ulicy Okopowej w Warszawie. Nowo odsłonięte macewy będą sukcesywnie poddawane pracom konserwatorskim, a zabytki pochodzące z badań – zinwentaryzowane i zadokumentowane.

Raport z prac archeologicznych zostanie przekazany niezwłocznie po zakończeniu badań do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.